

ριέργειάν του. Οἱ πολιτοφύλακες τὸν ἀνεγνώρισαν καὶ ἐτρόμαξαν διὰ τὸν κίνδυνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Ἀλλὰ τὴν πρῶαν προσκληθέντες εἰς τὸ Διοικητήριον, εὗρον ἄλλο, παρ' ὅ,τι ἠλπίζον, βραβευθέντες ἀρκούντως διὰ τὴν ἀγρυπνον φυλακὴν των.

Ὁ Βούλγαρης, καὶ τοι ὦ ἀπόλυτος ἐξουσιαστής, δὲν ἠθέλησεν ἐπὶ πολὺν καιρὸν συγκεντρωμένην τὴν ἐξουσίαν εἰς ἑαυτὸν παρ' ὅσον ἦτον ἀνάγκη. Διὸ ἤδη συγκροτεῖ Συμβούλιον ἐκ δέκα Προκρίτων, ὧν ἀναγορεύεται Πρόεδρος. Οἱ Σύνδικοι δὲν κατηγγήθησαν, ἐκπληροῦντες χρέη Πρωτοδικῶν, καὶ συνερχόμενοι ἐπὶ τούτῳ εἰς τὸ καπίστημα τῆς Καγκηλαρίας. Αἱ ἀποφάσεις των εἰσὶν ἀνέκκλητοι, καὶ τὸ Συμβούλιον μόνον τὸ δικαίωμα τῆς ἀναιρέσεως ἱπερυλάχθη. Περιπλέον διωρίσθη Γενικὸς Ταμίας ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως των τελωνιακῶν δικαιωμάτων καὶ λοιπῶν φόρων, καὶ Πολιτάρχης, ἐκτελῶν χρέη Ἀγορονόμου.

Ἡ δάρκεια των ὑπαλλήλων ἦτον ἐνιαύσιος. Μετὰ τὸ ἐξαγόμενον ὁμῶς τῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἐξελέξεως τῆς διαγωγῆς των, ἔμενον πάλιν οἱ τίμιοι ἐξ αὐτῶν, εὐρίσκοντες τὸ παράδειγμα τοῦ Βούλγαρη ἀρκετὰ δραστικὸν διὰ τὰ τὸ μιμῶνται.

Φίλος οὗτος των γραμμάτων, μολονότι ἄμιρος αὐτῶν, μετὰ τὴν διευθέτησιν των πραγμάτων τῆς Αἰγίνης, τοῦ Πόρου καὶ των Σπετζῶν, καὶ τὴν εἰς Ὑδραν ἐπιστροφὴν του, συνέστησεν Ἑλληνικὸν Σχολεῖον καὶ ἄλλα ἀγαθοεργὰ καταστήματα ἀναλόγως των χρηματικῶν τοῦ Τέπου μέσων. Ἡ δεδομένη εἰς αὐτὸν μισθοδοσία ἐκ τοῦ Γενικοῦ Ταμείου, (δύω χιλιάδες δίστηλα), ἐξωδεύοντο παρ' αὐτοῦ εἰς τοιαῦτα ἔργα. Οἱ Ὑδραῖοι ἠρεσέθησαν. Τὶ

ἡδύναντο πλειότερον ὡς ἀπαιτήσωσιν ἀπὸ ἀνδρα, θεω-
ροῦντα οἰκογένειάν του τὸν Τόπον του ;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ΄.

Ἀφιξίς τοῦ Χουσεῖν Πασᾶ καὶ ὑποδοχὴ αὐτοῦ.

Ὁ Χουσεῖν Πασᾶς, πληροφορούμενος καὶ ἐξ ἐπι-
στολῶν τοῦ Βούλγαρη καὶ ἀλλαχόθεν τὴν μετα-
βολὴν τῇθ' Ὑδρας, καὶ πρὸς χάριν τοῦ εὐνοουμέ-
νου του, ἀποφασίσας, ὡς τῷ ἔγραφε, νὰ τὸν ἐπι-
σκεφθῇ κατὰ τὸ ἔαρ, ἀπέπλευσε κατὰ τὰς ἀρχὰς
Μαΐου ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ προσωρμίθη
μετὰ μιᾶς μοίρας τοῦ Στόλου εἰς Μετόχιον. Ὁ
Βούλγαρης σπεύδει εἰς προὔπαντήσιν του ἐπὶ τῆς
λέμβου τοῦ Διοικητηρίου, καὶ ἀναβὰς ἐπὶ τῆς Ναυ-
αρχίδος, ἐν μέσῳ τῶν φιλικῶν διαχύσεων, ἀκούει
τοὺς πλέον κολακευτικούς λόγους διὰ τὴν συνετὴν
διοίκησιν του, καὶ περιβάλλεται ἀμέσως μὲ τὰ ἐξω-
τερικὰ δείγματα τῆς Ὀθωμανικῆς εὐνοίας, ὡς μη-
λωτὴν πολῦτιμον, κ. τ. λ. Οἱ μετ' ὀλίγον κατὰ πα-
ραγγελίαν του παρουσιασθέντες Πρόκριτοι, ὅτε Ἀρ-
χιερεὺς καὶ ὁ Ἡγούμενος τοῦ Μοναστηρίου μετὰ
τοῦ κλήρου, μετέχουσι καὶ αὐτοὶ ἅπαντες κατ' ἀνα-
λογίαν τῶν δειγμάτων τούτων.

Ἡγγίζειν ἤδη ἡ νύξ, καὶ τῆς ἀποβάσεως διατα-
χθείσης ἐπὶ τὴν αὐρίον, ὁ Βούλγαρης ἐπαναστρέφει
εἰς τὴν πόλιν, τὴν ὁποίαν, θὰ ἔλεγε τις ποιητῆς,
παρέδωκεν εἰς τὰς φλόγας. Τόσον ἡ φωτοχυσία
ἦτο λαμπρὰ, καὶ συνεβιάσθη μὲ τὴν νηνεμίαν τῆς
νοκτὸς, ὥστε ὁ Πασᾶς εὐχαριστηθεὶς, διέτριψεν ἄρ-
κετὰς ὥρας τῆς νοκτὸς ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

Ἀλλ' ἡ πρώτη τῆς 20 Μαΐου δὲν ἐβράδυνε, πολ-
τὸ σημεῖον τῆς ἀποβιβάσεως ὑφούται ἐπὶ τοῦ με-
γάλου ἱστοῦ. Ὁ Βούλγαρης, ἀφ' οὗ διέταξε καλῶς
τὰ τῆς ὑποδοχῆς του, προχωρεῖ εἰς προϋπάντησιν
τοῦ Πασᾶ ἐπὶ τῆς λέμβου του, καὶ ὁ λαὸς συρρέει
εἰς τὸ παράλιον. Πᾶσα ἐργασία τὴν ἡμέραν ἐκείνην
ἀπηγορεύθη, καὶ αἱ πρὸς τὸν λιμένα κλίνουσαι ἀμ-
φοτέρωθεν πλευραὶ τῶν ὀρέων, ὡς διὰ μαγικῆς ῥά-
βδου, ἐφυτεύθησαν πλῆθος ἀνθρώπινα σώματα. Αἱ
γυναῖκες περιπλέον ἐστόλισαν τοὺς ἐξώστας καὶ τὰ
παράθυρα τῶν οἰκιῶν των μὲ τὰ πολυτιμότερα ὑφά-
σματα καὶ τάπητας, καὶ αἱ σημαῖαι τῶν πλοίων ἐπὶ
τέλους ἀπετελοῦν πλῆρες τὸ εὐφρόσυνον ἐκεῖνο θέα-
μα. Ἐν τούτοις ἡ ναυαρχικὴ λέμβος, προπορευο-
μένη τῶν ἄλλων, διακρίνεται, καὶ ἀμέσως οἱ κώδω-
νες τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ ἡ ἐπίτασις τῶν κανονοβο-
λισμῶν τὸ ἀναγγέλουσιν, καὶ ἐξακολουθοῦν καὶ μετὰ
τὴν ἀπόβασιν τοῦ Πασᾶ, ὅστις εὕρισκε εἰς τὴν ἀπο-
βάθραν ὅλας τὰς Ὑδραϊκὰς ἐπισημότητας, ἐνθεν
καὶ ἐνθεν παρατεταγμένας, περιβεβλημένας τὰς γού-
νας τοῦ Πασᾶ, διὰ τὸ φίλημα τῶν κρασπέδωντου, (κα-
τὰ τὸ Τουρκικὸν ἔθος). Ἴππος πλουσίας καὶ λαμπρᾶς
ἀποσκευῆς, εἶναι ἕτοιμος δι' αὐτόν. Ὁ Βούλγαρης ἱπ-
πεύει ἐκ δεξιῶν τοῦ Πασᾶ, καὶ διευθύνει τὴν τελετὴν,
(διότι καὶ τελετὴ λαμπρὰ ἦτο), πρὸς τὴν οἰκίαν του,
μόλις δυναμένων τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Πασᾶ νὰ φυ-
λάττωσι τοῦ σεβάσμου τὴν ἀπόστασιν, ἐνεκα τοῦ ἐν-
θουσιώδους πλάθους, ἐν ᾧ κατὰ διαταγὴν ἀνωτέραν
ἔρριπτον ἀδιακόπως χρυσὰ καὶ ἀργυρὰ νομίσματα(*).

(*) Οἱ Καρφεπῶλαι τῷ προσέφερον κατὰ τὴν ἑθὴν κατῆν, ὃν κατὰ
τὴν Τουρκικὴν ἔθνος ἔχονεν κατὰ γῆς. Ὁ Πασᾶς συνεχῶς ἐσταμάτα τὴν
ἔκπουν του, καὶ διὰ νεύματος ὁ Ταμίης του τὴν ἔρριπτε νομίσματα.

Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Βούλγαρη ὁ Πασᾶς, παραλείψας τὴν αὐστηρότητα τῆς τουρκικῆς ἐθιμοταξίας, ἐδέχθη καθήμενος ἐπὶ χρυσοῦ ἀνακλίντρον τοὺς Προκρίτους, μετὰ πλείστης εὐμενείας καὶ ἱλαρότητος, ἐρωτῶν μετ' οἰκειότητος καὶ ἐνθαρρύνων αὐτοὺς εἰς ἐρωτήσεις. Οἱ Πρόκριτοι ἐξητήσαντο τὴν προστασίαν τῆς πατρίδος των ἐν γένει καὶ κατὰ τῆς πειρατείας τῶν Ἀλγερινῶν, καὶ ὁ Πασᾶς πρόθυμος, εἶπεν εἰς τὸν ἐκπληροῦντα χρέη διερμηνεύς Βούλγαρην, νὰ τῷ ὑπενθυμίσῃ κατὰ τὴν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπάνοδόν του, τὰ ἀπορῶντα μείζονας τοῦ κόπου βελτιώσεις. Ἀτυχῆς ἀναβολή! ἐκεῖ ἐπερίμενε τὸν Χουσεῖν Πασᾶν δολοφόνος χεῖρ, κρατοῦσα τὸ καταστρέψαν τὸν βίον του δηλητήριον.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Προκρίτων, ὁ Πασᾶς ἐζήτησε τὸν υἱὸν τοῦ Βούλγαρη, Δημήτριον, (νῦν Γερουσιαστήν), ὃν ἀμέσως ἐπαρουσίασεν ἡ τροφός του, καὶ ἀφ' οὗ ἀρκετὴν ὥραν τὸν ἐκράτησεν ἐπὶ τῶν γονάτων του, ἀσπαζόμενος αὐτὸν, ὡς ἰδίον τέκνον του, τὸν ἀπέδωκεν εἰς τὴν τροφόν του, μὲ τὰς πληρουμένας ἐκ πολλῶν φλωρίων, (εἰς αὐτὴν δωρουμένων), ποδιάς του. Κατόπιν ἐνθυμηθεὶς ὅτι εἰς τὴν μάχην τοῦ Βιδινίου (ἴδε Σελ. 96. . .) ἐφονεύθησαν δύο ἀξιωματικοὶ Ὑδραῖοι, ὁ Τζάπιλας καὶ ὁ Μπούζας, καὶ μαθὼν ἀπὸ τῶν Βούλγαρη, ὅτι κατέλιπον τέκνα, τὰ προσεκάλεσε, καὶ πληρώσας τὸν πῖλον ἐκάστου φλωρίων, διέταξεν ἐτησίαν σύνταξιν τῶν οἰκογενειῶν των χίλια γρόσια δι' ἐκάστην. Μετὰ τὸ γεῦμα, τὸ ὁποῖον ἦτον ἄξιον τοῦ περιβλέπτου ξενιζομένου, ἐν ᾧ ἡ Ὑδραϊκὴ μεγαλοπρέπεια ἐπεφάνη ἀθρόα καὶ ἐν συνδέσμῳ πρὸς τὴν στενοτέραν ἐθιμοταξίαν, ὁ Βούλγαρης ἔδωκε τὸ σημεῖον τῆς ἐναρ-

ξεως τῶν ἀγώνων, πρὸς εὐχαρίστησιν καὶ τέρψιν
 τοῦ Πασᾶ, οὓς ἀπὸ τῆς προτεραιᾶς εἶχε διατάξει ἐ-
 τῇ πλατείᾳ τῆς ἀγορᾶς. Ὁ Πασᾶς κάθηται εἰς τὸν
 ἐξώστην, εὐαρεστούμενος εἰς ἄκρον, (ὡς Ὁθωμα-
 νὸς), ἐκ τῶν παντοίων θαυμάτων, ἐν οἷς ἀνεδείχθη
 ὁ νεώτερος ἀδελφὸς τοῦ Βούλγαρη δεκαπενταετῆς
 ὢν, κορυφαῖος τῶν διαπρεφάντων. Ὁ Πασᾶς τὸν
 θαυμάζει, καὶ διὰ τὴν πρὸς τὸν Βούλγαρην φιλίαν
 του, τὸν κατατάσσει μεταξὺ τῶν πρώτων σωματοφυ-
 λάκων του. Ἀλλὰ τὸ τέλος τοῦ δυστυχοῦς νέου εἶ-
 ναι οἰκτρότατον. Ματαίως, ἐν Κωνσταντινουπόλει
 ἡ ἐπιμονὴ τοῦ εἰς τὰ πάτρια δόγματα ἀντεστάθη κα-
 τὰ τῆς εὐνοίας τοῦ Πασᾶ, ὅστις ἐβλέπε τὴν βρά-
 βευσιν τῆς μεγάλης εὐρυίας του εἰς τὸν Ἰσλα-
 μισμόν. Πεικνιδευμένοι κληρικοὶ Ὁθωμανοὶ συμ-
 πληροῦν τὸ ἔργον. Ὁ νέος Βούλγαρης ἐκπλήτ-
 τει διὰ τῶν προόδων του καὶ τὸν Πασᾶ καὶ τοὺς
 διδασκάλους του. Εἶναι ἤδη ἐγκρατὴς μεγάλου μέ-
 ρους τῆς τουρκικῆς φιλολογίας, ἀρίνει ὀπίσω τοὺς
 Ὁθωμανοὺς νέους συμμαθητάς του, καὶ ἐγγυᾶται
 λαμπρὸν μέλλον, περὶ οὗ σκέπτεται ὁ Πασᾶς. Αἱ
 προσπάθειαι τῶν διδασκάλων του διπλασιάζονται,
 καὶ ὁ νέος Βούλγαρης γίνεται Ὁθωμανὸς ἐκὼν,
 ἀέκων, ἀλλ' ὁ φθόνος συνεπλήρωσε τὴν καταστρο-
 φὴν του, καθότι οἱ συμμαθηταὶ του, ζηλοτυποῦντες
 διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἰδιάζουσαν εὐνοίαν τοῦ Πασᾶ,
 τὸν προσκαλοῦσι δεῖλιν τινα εἰς τὸν κῆπον, διὰ νὰ
 ἰδῇ τί ἐντὸς τοῦ φρέατος, καὶ τὸν ρίπτουσι δολίως
 ἐν αὐτῷ. Ὁ Πασᾶς εἶναι ἀπαρηγόρητος, διὰ τὴν στέρ-
 ρησιν τόσον ἀξίου διαδόχου, καὶ ὁ Βούλγαρης δυστυ-
 χὴς διὰ τὴν στέρησιν τοῦ Χριστιανοῦ ἀδελφοῦ του, κα-
 θότι ἤλπιζε μίαν ἡμέραν, νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸν Χριστόν.

Περὶ τὴν ἑσπέραν ὁ Πασᾶς ἐπεβιβάσθη εἰς τὴν Ναυαρχίδα μετὰ μεγάλης παρατάξεως, καὶ κατὰ διαταγὴν τοῦ ἐστράφησαν αἱ πρῶραι τῶν πλοίων πρὸς τὸ Ναύπλιον. Διευθύνετο ἐκεῖ συνοδευόμενος καὶ ἀπὸ τὸν ἀγαπητόν του Βούλγαρην, πρὸς ἐπιθεώρησιν τοῦ Φρουρίου, ὅτ' ἐν τῷ μεταξὺ προσδότης τις, ἐν ᾧ περιέπλεεν ὁ στόλος ἔξωθεν τῶν Σπετσῶν, σπεύδει πρὸς τὴν Ναυαρχίδα, καταγγέλων τὸν Θεόδωρον Μέξην, ὡς παραβάτην τῆς περιναυπηγήσεως μεγάλων πλοίων ἀπαγορεύσεως τῆς Ὀθωμανικῆς ἐξουσίας. Ὁ Πασᾶς διατάσσει ἀμέσως τὴν ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του καταμέτρησιν τοῦ πλοίου, τὸ ὅποιν δυστυχῶς ἦτον ἀληθὴς Κορβέττα κατὰ τὸ μέγεθος. Ὁ Πασᾶς διέταξεν ἀμέσως τὸν ἀποκεφαλισμόν του, ἀλλὰ χάρις εἰς τὸν Βούλγαρην ἐχάρισε τὴν προγραφεῖσαν ζωὴν εἰς τὸν Θ. Μέξην, μετὰ τοῦ δημευτέου πλοίου του.

Μετὰ ὀλιγοχρόνιον διαμονὴν ἐν Ναυπλίῳ ὁ μὲν Πασᾶς ἐπέστρεψεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὁ δὲ Βούλγαρης εἰς Ὑδραν ἰσχυρότερος ὑπὲρ ποτε, ἂν εἶχεν ἀνάγκην μείζονος ἰσχύος. Ἀλλ' ὅμως κατὰ τὰ τέλη τοῦ τετάρτου ἔτους τῆς διοικήσεώς του, ἀνεφάνη μικρά τις ἀντίδρασις κατὰ τῆς ἐξουσίας του, ἥτις ἀφορμὴν ἐζήτει νὰ φανῇ εἰς τὸ φῶς, καὶ τὴν ἀφορμὴν ἔδωκε διάταξις τις περὶ τῶν ἰχθυοπωλῶν, δι' ἧς ἀπηγορεύετο ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν κατὰστροφομένην ἰδιοκτησίαν, ἥ ἐντὸς τῶν Τραπεζῶν ἀγορὰ τῶν ἰχθύων ὑπὸ τῶν πωλητῶν, καὶ διωρίζοντο δύο πολιτοφύλακες, ὁ μὲν ἐπὶ τῆς διανομῆς αὐτῶν, ὁ δὲ ἐπὶ τῆς παραλαβῆς τοῦ ἀντιτίμου. Ἡ φατριαστικὴ συμμορία ἐλεώρησε τὸ ἐπωφελές τοῦτο μέτρον, τὸ συντεῖνον εἰς τὴν εὐταξίαν, ὡς ἀρχὴν μονο-

πωλείου, καὶ ὁ ΣΤ. Γκιούστος, εἷς τῶν ἀξιωμα-
τικῶν τοῦ Στόλου, κορυφαῖον ὄργανον αὐτῆς, ἐπε-
χείρισεν ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ εἰς τὸν ἐξώστην
τῆς Καγκηλαρίας ἰσταμένου Βούλγαρη, νὰ τὸ πε-
ριφρονήσῃ, εἰσπηδῶν ἐντὸς τῆς Τράττας, ἀντεπά-
γων βίαν κατὰ τῶν πολιτοφυλάκων.

Ἡ ὁξεῖα φωνὴ τοῦ Βούλγαρη ἠκούσθη παρευθὺς,
διατάττουσα τὴν σύλληψίν του, καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἐξώ-
στου ἀπουσίᾳ τοῦ Βούλγαρη ἀνήγγειλεν εἰς τὸν
τολμητιῖαν Γκιούστον τὸν κεραυνόν, ὅστις ἐμελλε νὰ
ἐπιπέσῃ μετ' ὀλίγον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του. Ματαιίως
ἐξέρχεται τῆς Τράττας, καὶ φεύγει μετὰ σπουδῆς
πρὸς τὴν ἀγοράν. Ὁ Βούλγαρης, ὡς ἀστραπὴ, τὸν
προφθάνει καὶ τὸν κτυπᾷ μετὰ τοῦ Χατζάριον εἰς τὴν
κεφαλὴν ἐνώπιον τοῦ ἀποσυρομένου πλήθους. Οἱ πο-
λιτοφύλακες συμπληροῦσι τὸ ἔργον, καὶ ὁ Γκιού-
στος πίπτει αἱματόφυρτος καὶ ἡμιθανής, καὶ εἶναι
μὲν ἀληθές, ὅτι ἠκούσθη ἡ φωνή, « ἐ μ π ρ ὅ ς
π α λ λ η κ ἄ ρ ι α, » οὐδεὶς ὅμως ἐτόλμησε νὰ
κινήθῃ ὑπὸ τὸ μαγνητικὸν ὄμμα τοῦ Βούλγαρη, ἐν-
τὸς τοῦ κυμαινομένου ἐκείνου πλήθους, τοῦ ὁποίου
οἱ κόκκινοι πῖλοι ἀπετέλουν ἀληθῆ ἐρυθρὰν θάλασ-
σαν, καὶ τότε, ὡς καὶ πάντοτε, ἐν τῇ κοινῇ ἐκείνῃ ἀ-
γορᾷ. Ὁ ὑπόδικος ἀπήχθη εἰς τὸ λεσμωτήριον, ἐν ᾧ
χειροῦργος ἔμπειρος, ἀποσταλεὶς εὐθὺς, (μετὰ τὸ
κόχλασμα τοῦ θυμοῦ του, ὅστις γρήγορα παρήρχeto),
ὑπὸ τῆς συνήθους τοῦ Βούλγαρη φιλάνθρωπίας,
πολλὰς ἡμέρας τὸν ἐπέσκέπτετο ἀνευ ἐλπίδος. Ἐπὶ
τέλους ἡ κρασις τοῦ ἐπιθανάτου ἐνίκησεν, ὑποστη-
ριχθεὶσα καὶ ὑπὸ τῶν μεγάλων καὶ συνεχῶν προ-
σπαθειῶν τοῦ Διοικητοῦ, καὶ ὁ Γκιούστος, ἀργὰ πλέ-
ον μεταμελημένος, προσκαλεῖται ἐνώπιόν του, ὅστις

ιδὼν τὴν ὠχρότητα τοῦ προσώπου του, καὶ κινη-
θεὶς εἰς οἶκτον, τῷ ἀπέτεινε κατανοκτικώτατον λό-
γον, ἀναπτύσσων τὰς περὶ Ὑδρας ἰδέας του εἰς
τοὺς παρισταμένους Προκρίτους. « Ὁ τόπος
» μας, εἶπεν, ἔχει ἀνάγκη νὰ τάξε-
» ως, ἡ φωνή μου μόνον δι' αὐτὴν
» ἀκούεται, καὶ ἂς ἐνθυμῶνται οἱ
» δύσπιστοί ὅτι ἔχω καὶ τὰ μέσα
» νὰ τὴν κάμω σεβαστήν. Ὑπαγε,
» Γκιουστε, ἐνθυμούμενος τὸ πά-
» θημα τοῦ Μαυροπαίδου, καὶ ὡς
» πρὸς τὴν συγκατάθεσίν μου τὸ
» ἄξιωμα, οὐδεὶς ἐπὶ τὸ αὐτό. » Ὁ
Γκιουστες, ὡς σύνηθες, ἀπέδωκε τὸ λάθος εἰς τοὺς
κακοὺς πατριώτας καὶ τὴν ἀνοησίαν του, καὶ λαβὼν
παρὰ τοῦ Βούλγαρη ἑκατὸν δίστηλα, καὶ τὴν ὑπό-
σχessin καὶ ἐτέρας συνδρομῆς, ἀπῆχeto μετὰ πλείον-
νος μνήμης ἐν εἰρήνῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Ἐγγραφὴ τῆς κοινότητος. Ἀφιξὶς Ῥωσικοῦ Στόλου.
Ἀποστasia κατὰ τῆς Τουρκίας. Ἐφοδος κατὰ τῆς Καρ-
χηλασίας φωνὴ τοῦ Βούλγαρη μετὰ τῶν Προκρίτων
εἰς πόρον.

Ἡ ἐπιτυχία εἰς πᾶσαν ἐπιχείρησιν βιωτικὴν, δι-
δει ἐξωτερικὴν τινα λάμπιν, δεσμεύουσαν τὰς κακὰς
ρόπας, εἴτε ἐκ τοῦ φόβου διὰ τὸ μέλλον των, εἴτε
διὰ τὴν ἐλλειψιν συνδρομῆς. Ἡ ἐξουσία τοῦ Βούλ-
γαρη εἶχεν ἀνώτερόν τι γοήτευμα, δὲν ἐδίστασέ ποτε
κατὰ τὴν ἐνέργειαν, ὡς πράττουσιν αἱ ἀσθενεῖς Κυ-

θερνήρεις διὰ νὰ γίνωσιν ἀσθενέστεραι. Ἐπενόει τα-
χέως, καὶ ἐπετύγχανε διὰ τῆς ἀμεταθέτου ἐνερ-
γείας, κατέχουσα οὕτω τὸ μυστήριον τῶν ἰσχυρῶν
διοικήσεων.

Ὅπως δὴ ποτε τὸ πρόσωπον τοῦ Βούλγαρη, ἐθεω-
ρεῖτο ἀνωτέρας σφαίρας. Ἡ πληθὺς τῶν πολιτο-
φυλάκων ἦτο περιττή. Ἠλαττώθη κατὰ πρῶτον
εἰς ἑκατὸν καὶ κατόπιν εἰς εἴκοσι μόνον, οἰκono-
μίας χάριν. Ὁ Βούλγαρης παρατηρήσας προσεκτι-
κῶς τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ εἶδεν ὑπὲρ τῆς ἐλπίδος
του, διότι ἡ τάξις εἶχε στερεωθῇ πλέον ὀριστικῶς,
καὶ ἔκαμε τὴν ἀπόφασίν του νὰ ζητή τοῦ λοιποῦ
ιδιώτης. Ἡ ἐξουσία τὸν ἐβάρυνε χωρὶς νὰ γνωρίζῃ,
ὅτι ὁ λαὸς δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ τὴν ἀπομάκρυν-
σίν του. Οἱ Πρόκριτοι κατ' οὐδένα τρόπον δὲν τὸ
δέχονται. Ἐπιμένουσι μετὰ παρακλήσεων, καὶ ὁ
Βούλγαρης ὑποχωρεῖ διὰ νὰ τοὺς εὐχαριστήσῃ, ὥς
φαίνεται ἐκ τοῦ ἐπὶ τούτῳ ἐγγράφου τῆς Κοινό-
τητος, ὡς ἀκολούθως.

» Διὰ τοῦ παρόντος Γράμματος δηλοποιεῖται, ὅτι
» ἐπειδὴ εἰς τὸν παρελθόντα χρόνον 1806 διὰ κοινῆς
» μας παρακαλέσεως, ὁ Εὐγενέστατος Κύριος Καπε-
» τὰν Γεώργιος Δήμα Βούλγαρης ἔλαβε τὸ ἔαρος καὶ
» τὴν φροντίδα τῆς Διοικήσεως τοῦ τόπου μας, καὶ ἐ-
» πεστάτησεν ὥς καὶ εἰς τοὺς παρελθόντας χρόνους,
» ὅτε δι' ὑψηλῶν προσκυνητῶν προσταγμάτων (μπου-
» γιουρδίων) τῶν Ὑψηλοτάτων ἡμῶν Αὐθέντων Καπε-
» τὰν Πασάδων ἦτο συστημένος, καὶ εἰς τὸ διάστημα
» τοῦ χρόνου ἐδιοίκησε μετὰ τῶν ἐκλελεγμένων Προ-
» κρίτων τὴν Πολιτείαν μας, καὶ ἔδωκαν τὴν ἀναγ-
» καίν περὶ ἀρχίαν (νιζάμη) καὶ τὴν καλὴν εὐταξίαν.
» καὶ ἐπειδὴ διὰ τὸ μᾶλλον τοῦ καιροῦ ἐθέλησαν

» ὁ ῥηθεὶς Καπετὰν Γεώργιος νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ
 » τὴν αὐτὴν ἐπιστασίαν διὰ νὰ λάβῃ ἄνεσιν, ἡμεῖς
 » δὲ γνωρίζοντες, ὅτι ἡ ἔλλειψις τοῦ δέν ἦτον ἐπω-
 » φελής, ἀλλ' ἤμποροῦσε νὰ καταντήσῃ ὁ τόπος
 » μας εἰς ἐκεῖνας τὰς ἀλαστασίας καὶ εἰς ἐκεῖνα
 » τὰ κακὰ, ὅσα καὶ πρὶν τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ ἐδοκί-
 » μαζε, καὶ τέλος πάντων στοχαζόμενοι τὸν ὅλε-
 » θρον καὶ ἀφανισμόν, ὅπου ἤθελε μᾶς ἀκολου-
 » θήσει, διὰ τοῦτο κοινῇ γνώμῃ ὅλοι μικροί τε καὶ
 » μεγάλοι τὸν ἐπαρακαλέσαμεν νὰ δεχθῇ πάλιν τὸ
 » αὐτὸ βῆρος καὶ τὸν παρόντα χρόνον 1807, νὰ ἐπι-
 » στατήσῃ ὡς καὶ τὸν παρελθόντα, καὶ νὰ σταθῇ μετὰ
 » τῶν ἐκλελεγμένων συνδίκων ὡς Διοικητὴς μας
 » (Ζαμπίτης), καὶ ὡς Φιλόπατρις καὶ ζηλωτὴς, καὶ
 » διὰ τὰ περιστατικά τοῦ καιροῦ συγκατένευσεν εἰς
 » τὰς παρακλήσεις μας, καὶ ἐδέχθη πάλιν τὸ αὐτὸ βῆ-
 » ρος τοῦ ἐρχομένου χρόνου, τόσον ἡ εὐγενεία του,
 » ὥσταν καὶ οἱ τιμιώτατοι ὀνομαστὶ γεγραμμένοι σύν-
 » δικοὶ εἶχον τὸν ἀριθμὸν, Νικόλαος Μπουδούρης,
 » Δημήτριος Παροῦ, Γεώργιος Μπούσχου, Κωνσταν-
 » τῆς Χ. Λαμιανοῦ, Γεώργιος Γκιώνη, Ἀναγνώστης
 » Παππᾶ Μανώλη, Ἰωάννης Κριεζῆς, Θεοδωρὴς Ν.
 » Γκίκα, Ἀναγνώστης Γχορογιάννη, Ἀγγελος Κουτ-
 » λουμᾶ, Χ. Ἀνδρέας Παπαμανόλη, Χ. Κανελάκης,
 » Παντελὴς Γιάννη Γκίκα, Γεώργιος Χ. Γκιώνη, Ἀ-
 » ναστάσιος Γκίκα, Δημήτριος Κριεζῆς, Μανώλης
 » Νικολοῦ Ἐλευθέρη, Χρηστόδουλος Μωραΐτη, Ἰω.
 » Β. Μπουτούρη, καὶ Νικόλαος Δημήτρη Ἀναγνώ-
 » στου, πρὸς τοὺς ὁποίους ὑποσχεμέθα καὶ ἡμεῖς νὰ
 » προσφέρωμεν τὴν προσήκουσαν εὐπείθειαν καὶ ὑ-
 » ποταγὴν εἰς τὰς δικαίας καὶ εὐλόγους ἀποφάσεις,
 » ὅσαι ἤθελαν γίνεαι, τόσον ἀπὸ τὴν εὐγενείαν του,

» ὡτὰν καὶ ἀπὸ τοῦς ῥηθέντας τιμιωτάτους ἐκλελεγ-
 » μένους συνδίκους, καὶ νὰ μείνωμεν κατὰ πάντα
 » εὐχάριστοι, καθὼς καὶ εἰς τοῦς ἀπερασμένους χρό-
 » νους, ὅτε δι' ἔργων ἔδειξαν, ὅτι ἐπροσπάθησαν
 » διὰ τὸ κοινὸν ὄφελος, καὶ εὐταξίαν καὶ πειθα-
 » χίαν τοῦ τόπου μας, καὶ ἐξαιρέτως ὑποσχόμεθα
 » πάντες οἱ κάτοικοι τῆς αὐτῆς νήσου, ἐὰν ᾔθελε
 » τύχει τὸ ἐναντίον (ὃ μὴ γένοιτο), ἢ ἔκτινων στα-
 » σιαστῶν, ἢ ἀπειθῶν καὶ ἀτάκτων, νὰ εἴμεθα ὁ
 » λοι εἰς ἓν λόγῳ καὶ ἔργῳ, καὶ τοῦς τοιούτους,
 » ὅποιοι καὶ ἂν ᾔναι, νὰ τοῦς κατατρέχωμεν μέχρι
 » θανάτου, διὰ νὰ σώζεται τὸ κοινὸν ὄφελος, ἢ
 » καλὴ εὐταξία, καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ τόπου μας, διό
 » καὶ εἰς πιστοποιήσιν τῶν εἰρημένων ἐποιήσαμεν τὸ
 » παρὸν ἐνσφράγιστον καὶ ἐνυπόγραφον. »

(Τ. Σ.)

Ἰδρυ 1806 Δεκεμβρίου 17.

Οἰκονόμος Ἰδρυ

Σακελάριος Ἰδρυ

Σκευοφύλαξ Ἰδρυ

Χαρτοφύλαξ Ἰδρυ

Σακελίων Ἰδρυ

Ἐπονται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν Οἰκοκυραίων 55
 τὸν ἀριθμόν.

Ἀναγνώστης Οἰκονόμου

Ἀνδρέας Βασίλη Μπουτούρη.

Γιάννης Σταμάτη Γκιώνη.

Κυριάκος Μπροῦτσος.

Χ. Δημήτρης Βασίλη Μπουτούρη.

Ἀναστάσης Θεοδωράκης.

Χ. Σαρῆς.

Νικόλαος Γιακουμάκης.

Ἀντώνιος Γκίκα Μανώλη.
 Σταμάτης Ν. Μπουτούρη.
 Γεώργιος Βασίλη Μπουτούρη.
 Χ. Κοσμᾶς Μικρούλη.
 Ἰω. Χ. Γεωργίου Ποριώτης.
 Ἀναγνώστης Ῥαφαηλ Παροῦ.
 Ἐλευθέρης Ν. Ἐλευθέρη.
 Χ. Ντρένια.
 Παντελῆς Νέγκα.
 Δσμιανὸς Νήνη.
 Χ. Λάζαρος Κατάρα.
 Γκίκας Κοσμᾶς.
 Μανώλης Λισμάνης
 Χ. Βασίλης
 Μανώλης Γιάννη Παπᾶ Ῥαφαηλ
 Νίκας Καλμανιάκης.
 Γιάννης Πάνου.
 Νικόλαος Δημητρίου Κιοσσέ.
 Δημήτριος Τρίτζα.
 Νικόλαος Τρόπος.
 Ἀνδρέας Μάσκουλα.
 Βασίλης τοῦ Γιάννη.
 Ἀνδρέας Μπαμπόσης
 Κωνσταντῆς Γκίκα Μανώλη.
 Νικόλαος Μπροῦσκος.
 Γιάννης Παντελῆ.
 Ἀναγνώστης Θεοδωράκης.
 Νικόλαος Μάρκου.
 Γκίκας Μελαχρινός.
 Καπετάν Κωνσταντῆς.
 Ἀλέξανδρος Τζουάνε.
 Ἀνάργυρος Δημητρίου Παροῦ.

Μανώλης Μιχάλης.
 Γεώργιος Δήμα Νέγκα.
 Κοσμάς τοῦ Νικόλα.
 Θεοφίλης Κυριακοῦ.
 Μανώλης Νέγκα.
 Χ. Ἡλίας.
 Χ. Φρτζέσκος.
 Νικόλας Μανώλη Ἐλευθέρη.
 Χ. Δήμας Κατσαμπίρης.
 Γεώργιος Κριεζής.
 Δήμας Παππαφεύγα.
 Ἀντώνιος Χ. Θεοδωρή.
 Δημήτρης Γιάννη Κοκκίνη.
 Φίλιππος Παντελῆ.
 Νικόλαος Λαζάρου Δοντά.

Τί νά εἶπη πλέον κατὰ τῆς πατρίδος τοῦ ὁ Βούλ-
 γαρης, καί ὁμῶς ἐκ θείας αἰκονομίας διετήρησε τήν
 ἀρχήν, διότι, ὡς θέλομεν ἰδεῖ παρακατιόντες, ἡ
 Ὑδρα ὑπέπεσεν εἰς κίνδυνον ἐξανδραποδισμού.

Μετά τήν διακήρυξιν τοῦ Ῥωσοτουρκικοῦ πολέ-
 μου, Ῥωσσικός στόλος ἐκ δώδεκα πλοίων τῆς
 γραμμῆς ὑπὸ τὸν ἀντιναύαρχον Σενιάβιν, περιερχό-
 μενος τήν Μεσόγειον ἔρριψεν ἄγκυραν κατὰ τὸν
 μῆνα Φεβρουάριον τοῦ 1807 ἐν τῷ Μετοχίῳ, μέ τὸν
 σκοπὸν νά ἐπαναστατήσῃ τοὺς ναυτικούς Ὑδραίους
 κατὰ τῆς Ὀθωμανικῆς ἡύλης. Πραγματικῶς τήν
 ἐπιούσαν ἀξιωματικὸς Ῥώσσος ἀπεβιβάσθη, ἔχων
 ἐκτεταμένην δικαιοδοσίαν ἐπὶ τῶν ἀφορώντων τήν
 ὕψωσιν τῆς Ῥωσσικῆς σημαίας, καί τὰς συνεπείας
 τῆς σπουδαίας ταύτης πράξεως. Ἡ πρότασις αὕτη
 κατεθροῦνθησε τήν ἀμέσως συγχροτηθεῖσαν συνέλευ-
 σιν τῶν Προκρίτων. Ἀπεφάσισαν ἐπὶ τέλους νά με-

τοῦσιν εἰς τὴν Νευαρχίδα πρὸς ἀπευθείας ἐξήγησιν μετὰ τοῦ Ναυάρχου, ὅστις τοὺς ἐδέχθη λίαν φιλοφρόνως, ἀποδεικνύων, ἔννοεῖται, εὐνοίαν τινὰ πρὸς τὸ ἔθνος ἡμῶν ἐκ θρησκευτικῆς καὶ ἱστορικῆς συμπαθείας κατὰ τὴν νέαν συζήτησιν τῶν προτάσεων του. Ἀλλὰ καὶ ἐκ ταύτης, ἐξ ἧς δὲν προέκυψεν οὐδὲν οὐσιῶδες, καθόσον οἱ Πρόκριτοι ἔμειναν σταθεροί, καταστήσαντες σύννου καὶ τὸν Σενίαβιν, καὶ τότε μόνον παραδόξως ὑπεχώρησάν τινες ἐξ αὐτῶν, ὅτε ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ Σενίαβιν Παλατίνος, τοῖς ἀπέδειξε μὲ πολλὴν εὐκολίαν τὴν θέσιν τῶν ἐμπολέμων μερῶν, ἐκροφῶν μίαν λαβὴν ταμβάκου, καὶ ἐρωτῶν ἂν ἔμεινε τί ἐξ αὐτοῦ· οὕτω τοῖς εἶπε, καὶ ἡ Ῥωσσία θὰ καταπύῃ τὴν Τουρκίαν.

Ὁ Βούλγαρης εἶχεν ἀκριβεῖς πληροφορίες περὶ τῶν καταβαλλομένων προσπαθειῶν πρὸς ἐπανάστασιν τῶν κατοίκων, μὴ συμφωνῶν μὲ τὴν παντομίαν τοῦ Παλατίνου. Ὡς ἀνὴρ συνετὸς, ἀπесύρθη, φρονίμως ποιῶν, ἐκ τοῦ Διοικητηρίου εἰς τὴν οἰκίαν του διὰ λόγους, τοὺς ὁποίους αὐτὸς μόνον ἐγνώριζεν. Ὁ Σενίαβιν ὅμως γνωρίζων ἐκ φήμης τὴν βαρύτητα τοῦ Βούλγαρη, ἠθέλησε νὰ λάβῃ συνέντευξιν μετ' αὐτοῦ· ὅτε δὲ τὸν ἐπεσκέφθη ἀξιωματικὸς, ἐκ μέρους τοῦ Σενίαβιν μὲ μυστικὴν τινα ἄθρα συνθήκης, ἔδειξε πολλὴν εὐφυΐαν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως, δείξας εἰς τὸν ἀντιναύαρχον, ὅτι ἐκτὸς τῶν ἄλλων περὶ αὐτοῦ εὐνοϊκῶν ἀκουσμάτων, ἔπρεπε νὰ τὸν ὑπολήπτεται καὶ διὰ τὴν ὑπὸ τὸν Τουρκικὸν ζυγὸν ἀνδρείαν ὑπομονήν, εἰς περίστασιν καθ' ἣν δὲν ἐπίστευε θετικὰ ἀποτελέσματα, ἐκ τῆς ἐνεργείας τῶν Ὑδραίων. Ὁ ἀξιωματικὸς ἀνεχώρησεν ἀπρακτος. Τὰ πνεύματα τῶν πολιτῶν ἐξήπτοντο ὁλοέν, καὶ ἡ

ναξίως φωναίτινες κατηγορούν τὸν Βούλγαρον, ὡς Τουρκόφρονα. Ἀλλ' ἡ διαγωγή τοῦ Βούλγαρος ἔσωσε τὴν πατρίδα. Μετ' ὀλίγον, θέλων νὰ δώσῃ τόπον τῇ ὀργῇ, ἀναχωρεῖ εἰς Ἀθήνας, ὅθεν τῇ συνδρομῇ καὶ τῶν ἐι εἶσε ἐπισήμων Ὀθωμανῶν, δικαιολογεῖ τὴν πατρίδα του εἰς τὴν Πύλην, ὡς σαλευομένην ὑπὸ τινων φιλοταράχων καὶ ὀλίγων κομματικῶν.

Ἐν τούτοις οἱ Ὑδραῖοι ἐπανεστάτησαν πλέον ἐν πράγματι. Ὁ Σενιάβιν, ὡς ἦδετο τότε λόγος, δαίνειται ἀπὸ τὸν Α. Κουντουριώτην καὶ Ἀναστάσιον Κοκκίνην τεσσαράκοντα πέντε χιλιάδας φλωρία Ὀλλανδικά, καὶ ἐκπλέει πρὸς τὸν Ἑλλήσποντον, ἀναζητῶν τὸν Ὀθωμανικὸν Στόλον. Ἡ Ῥωσικὴ σημαία, ὡς σημαία τῆς πρὸ πολλοῦ ἐπιθυμητῆς ἐλευθερίας, χαιρετᾶται ὑφ' ὅλων τῶν πλοίων, καὶ οἱ ἄνδρεῖοι πλοίαρχοι Κυριῆκος Σκούρτης, Ἀντ. Χατζῆ Δοῦκας καὶ Ἀντ. Βαλῆς ἐνθουσιῶντες, παρακολουθοῦσι τὸν Ῥωσικὸν στόλον μετὰ τὰ πλοῖά των, καὶ φέρουσι τὸν τρόμον καὶ τὴν φρίκην εἰς τὸ ἐμπορικὸν τῆς Τουρκίας ναυτικόν, αἰχμαλωτίζοντες πολλὰ πλοῖα καὶ ἐπισήμους αἰχμαλώτους Τούρκους, τοὺς ὁποίους καὶ ὀδηγοῦσιν εἰς Ὑδραν πρὸς περισσότερον σκάνδαλον.

Ματαίως ὁ Βούλγαρος, μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Σενιάβιν, ἐπιστρέφει ἐξ Ἀθηνῶν, καὶ οἱ ὁπαδοί του παγιοῦνται ὑπὸ τὸ κέντρον του. Αἱ ὑπὸ τῶν ραδιοῦργων διασπειρόμεναι ψευδεῖς φῆμαι περὶ προσόδων τῆς Ῥωσσίας, καὶ ἀνεπανορθώτων καταστροφῶν τῆς Τουρκίας, ἀνάπτουσιν ἔτι περισσότερον τὴν φλόγα τοῦ καχοῦ, ἡ ὁποῖα μετ' ὀλίγον μεταβάλλεται εἰς ἀληθῆ πυρκαϊάν, ἐκ τῶν χρηματικῶν καταβολῶν τοῦ κόμματος τῶν Ῥωσσολατρῶν. Ἐκτοτε οἱ πολὶ-

ται ἐχωρίσθησαν εἰς δύο στρατόπεδα, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ὁ μὲν ὄχλος ἐχειρώθη ὑπὸ τὴν μερίδα ταύτην, οἱ δὲ φρόνιμοι καὶ προβλεπτικοὶ ἀνέθεσαν τὰς ἐλπίδας των εἰς ἄνδρας, τοὺς ὁποίους ὁ πυρσὸς διέσυρεν, ὡς Τουρκολάτρας. Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν δευτέρων Γεώργιος Βούλγαρης, Α. Μιαούλης, οἱ δύο ἀδελφοὶ Στ. καὶ Β. Βουδουραῖοι, οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ Ἰωάννης, Γεώργιος καὶ Δημήτριος Κριαραῖοι, Δ. Σαχίνης, Γ. Γκιώνης, Γ. Δοκός, Θ. Γκίκας, Ἰάκωβος Τουμπάζης, Ἄντ. Φῶνος, Ἀναστάσιος Θεοδωράκης, Χατζῆ Α. Παπαμανόλης, Ἄντ. Βῶκος καὶ Γ. Κιβωτός, ἀπε-ἀπεσφύρθησαν ἅπαντες εἰς τὰς οἰκίας των, πλὴν θρηνοῦντες τὴν ἀποπλάνησιν τῶν ἄλλων, ἐν ᾧ οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ κόμματος τῶν Ῥωσσολατρῶν, οἱ δύο ἀδελφοὶ Λάζαρος καὶ Γεώργιος Κουντουριῶται, Δ. Τσαμαδός, Α. Κοκκίνης, (ἀντιπρόξενος Ῥωσσικός), Ἰωάννης Ὀρλάνδος, οἱ δύο ἀδελφοὶ Ν. καὶ Α. Οἰκονόμου, Ε. Τουμπάζης καὶ ὁ Α. Ὀρλώφ, ἀποτελοῦντες τὴν συμμορίαν ἐκείνην, ἥτις, παθητικῶς μέχρι τοῦδε, ἀντιπολιτευομένη πρὸς τὰς πράξεις τοῦ Βούλγαρη, ἀπέφευγε τὰς γενικὰς συνελεύσεις τῶν Προκρίτων, διότι συνέλευσιν εἶχον ἰδίαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῶν Κουντουριωτῶν, οἵτινες φθόνῳ τῆς ἀρχῆς κινούμενοι, ὑπερέθιζον πάντοτε τὴν ἰδέαν, περὶ αὐθαιρεσίας δῆθεν καὶ τυραννίας τοῦ Βούλγαρη· ἀλλ' αἱ προσπάθειαι των συνετρίβοντο ὑπὸ τὸν σκόπελον τῆς καλῆς καὶ συνετῆς διοικήσεως, καὶ τότε μόνον ἐπέτυχον, ὅτε ἐλθὼν ὁ Ῥωσσικὸς στόλος κατέστησαν ἰδεολογίαν τὴν φρόνησιν, ἥναψαν αἰσθημα, ἀντὶ τῆς πεποιθήσεως, ἥτις ποτὲ δὲν πρέπει νὰ ὑποχωρῇ εἰς αὐτὸ, καὶ μάλιστα, ὅταν πρόκηται περὶ πατρίδος, καὶ ὑπεξέκλυσε τὸν θρησκευτικὸν ζῆλον τοῦ ὄχλου,

ἐξ οὗ ἡ Ῥωσσία, φαίνεται ἐξ ἀρχῆς ἡλιπίζει πολλὰ καὶ οἱ δυσαρεστημένοι τῆς Ὑδρας πρόκριτοι οὐκ ἐλίγα.

Ὁ Βούλγαρης προσβάλλεται ἀποτόμως ἐντὶνι γάμῳ τοῦ Ἀναγ. Γκορογιάννη, ὡς ὄργανον τοῦ δεσποτισμοῦ κατηγορεῖται, καὶ δι' αὐθαδῶν φράσεων χλευάζεται ὑπὸ τινος τῶν Προκρίτων τῆς ἐναντίας μερίδος. Ἡ φύσις τοῦ παραδόξως εἶναι ἀνεκτική. Οἱ φίλοι τοῦ ἀποροῦσι διὰ τὴν ἀδιαφορίαν του· ἀλλ' ὁ συνετὸς ἀνὴρ ἐγνώριζε τὰς κακὰς συνεπειὰς τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, καὶ ὑπομένει χάριν τῆς πατρίδος του. Ἡ διαγωγὴ του ἐκπλήττει τοὺς ἀντιπάλους του, διότι ἡ ἰσχὺς του δὲν εἶναι ἀκόμῃ ἀναξιόφοβος. Μολαταῦτα φωναί τινες ἐρωτοῦσι, « διατὶ δὲν φεύγει ἀπὸ τὴν Ὑδραν; » Καὶ ὡς ἀπὸ τρίποδος ἀποφασίζουσι, ὅτι δὲν τὸν θέλουσι πλέον Διοικητὴν. Ἡ Ὑδρα ταραττεται, ἀλλ' ἡ παράτασις τῆς ἀνοχῆς τοῦ Βούλγαρη δίδει ἄλλον δρόμον εἰς τὴν θύελλαν. Οἱ ἀντάρται ἀποφασίζουσι ν' ἀντικαταστήσωσιν ἐν τῇ Καγκηλαρίᾳ τὴν Τσερκεζικὴν σημαίαν διὰ τῆς Ῥωσσιτικῆς, καὶ διακόσιοι ἑνοπλοὶ ὑπὸ τὸν Λάζαρον Κοκκίνην, υἱὸν τοῦ Ῥώτσου Ἀντιπροξένου, ἀναλαμβάνουσι τὸ ἔργον. Ἀλλ' ὁ Βούλγαρης ἤδη ἐξεγείρεται, καί τοι ἀπομεμακρυσμένος τῶν κοινῶν πραγμάτων, διατάσσει τὸν Πολιτάρχην νὰ ὑπεραπισθῇ μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν εἰκοσι πολιτοφυλάκων τὴν σημαίαν, σκεπτόμετος φρονίμως, ὅτι διὰ τοῦ μέτρου τούτου, καὶ ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας, ἡ Πύλη ἤθελεν ἐπὶ τὸ πραγματικώτερον πιστεύσει, τὰς ἐξ Ἀθηνῶν προηγουμένας πληροφορίας του, ὅτι δὲν εἶναι ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Ὑδρας εἰς ἐπανάστασιν, ἀλλὰ φατριαστικὴ τις συμμορία, καταπνίγουσα τὸ

φρόνημα τῆς ὀρθῆς πλειοψηφίας, καὶ περιπλέον νὰ δείξῃ εἰς τοὺς ὑπεναντίους, ὅτι ἔχει ἀρκετὴν δύναμιν νὰ τοὺς καταδαμάσῃ, ἀλλ' ὑποχωρεῖ, διὰ νὰ μὴ χυθῶσιν αἵματα.

Τὴν πρωίαν τῆς ἐπιούσης τὰ πάντα ἦσαν ἑτοιμα. Ἡ Καγκηλαρία εἶχεν ὀχυρωθῇ, ὡς κατὰ ἐφόδου, ὅτε περὶ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, ἐκ τοῦ καρφεναίου τοῦ Φράγκου, ὤρμησαν οἱ ἐπανατιτᾶται εὐθὺ κατ' αὐτῆς. Ἡ Ὑδρα ἤδη ἐκυμαίνετο, τὸ αἷμα τῶν τέκνων τῆς μετ' ὀλίγον θὰ ἤρχιζε τὴν ἀπαίσιον ῥοήν του. Μόνη ἡ θεία πρόνοια ἤτον ἰκανὴ νὰ διασκεδάτῃ τὴν θύελλαν.

Οἱ πολιορκηταὶ προσεκάλεσαν τοὺς πολιτοφύλακας νὰ παραδοθῶσιν. Ἡ πρόσκλησις ἐπαναλαμβάνεται ματαίως, καὶ τὸ σημεῖον τῆς προσβολῆς δίδεται. Αἱ χλίμακες καὶ οἱ ἐξῶσται τῆς Καγκηλαρίας μεταβάλλονται εἰς προμαχώνας, καὶ τὰ πλατύστομα τριμπόνια βλέπουσιν εὐθὺ κατὰ τῶν πολιορκητῶν. Ἡ ἀποφασιστικὴ θέσις των, ἡ ὑπερβάλλουσα τόλμη των, καὶ μάλιστα ἐνὸς ἐξ αὐτῶν ὀνομαζομένου Φρατζ. Πετροπετζιώτου, ὅστις ἀψηφῶν πιθανὴν τινα ἐχθρικὴν σφαῖραν, ὑψώνει μὲ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα τὴν σημαῖαν, ἐν ᾧ μὲ τὴν δεξιὰν κρατεῖ εἰς θέσιν ἀμύνης τὸ ὄπλον του, κλονίζει τὰς τάξεις τῶν πολιορκητῶν. Αἱ διαδοθεῖσαι φῆμαι, ὅτι ἔρχεται ἐπικουρία εἰς τοὺς πολιτοφύλακας ἀναγκάζει τοὺς ἐπαναστάτας ν' ἀσφαλισθῶσιν εἰς ὀχυρώματα, ἐξ ὧν μετ' ὀλίγον αἱ ἐνέργειαι τῶν μετριοφρόνων τοὺς διαλύουσιν.

Ἦτον ἤδη δευτέρα ὥρα μ. μ. καὶ ἡ σημαῖα ἐκυμάτιζεν ἐπὶ τῆς Καγκηλαρίας. Ὁ Βούλγαρης ὑπῆρξεν αὐτόπτης τῆς ἀνδρείας τῶν πολιτοφυλάκων καὶ ὑψοχαρακίσθῃ. Μανθάνει ὅμως, ὅτι ἐνέργειαι ἄλλαι

καταβάλλονται περὶ νέας συστηματικωτέρας στάσεως, καὶ ματαίως προσπαθεῖ νὰ τὰς ἀναχαιτίσῃ. Αὐθωρεὶ προσκαλεῖ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ συμβούλιον τῶν φίλων τοῦ, ἐν ᾧ οἱ μὲν θέλουσι ν' ἀντισταθῶσιν, οἱ δὲ φοβοῦνται τὸν ἐμφύλιον πόλεμον. Ἐπὶ τέλους ὁ Βούλγαρης συμφωνεῖ μὲ τοὺς τελευταίους. Ὁ πατριωτισμὸς ἠνάγκασεν ὅλους νὰ ὑποχωρήσωσι, καὶ τὸ μεσονύκτιον καταβαίνουσιν εἰς τι Σπήλαιον λεγόμενον τοῦ Βατράμη, ὅθεν ἐκπλέουσι καὶ προσορμίζονται εἰς Πόρον.

Ἡ ἀναχώρησις τοῦ Βούλγαρη τὸ πρῶτ' διεκωδονίσθη αἰφνης εἰς ἅπασαν τὴν πόλιν. Οἱ μὲν ἔλεγον, ὅτι τὴν καταστροφὴν ἢ φυγὴν τοῦ ἐκληροδότησεν εἰς τὴν Ὑδραν, οἱ δὲ ὅτι καὶ φεύγων, σώζει τὴν πατρίδα τοῦ. Καὶ οἱ μὲν, καὶ οἱ δὲ, εἶχον δίκαιον. Ἐν τούτοις οἱ Πρόκριτοι τῆς Ῥωσικῆς φατρίας αἰσθάνονται τὴν ἔλλειψίν τοῦ, βαρύνουσιν τὴν θέσιν τοῦ. Ἰσχυρὰ ταῖς τῶν πολιτῶν εὐρίσχεται εἰς ἀνησχίαν καὶ θέλουσι νὰ τὴν κολακεύσωσιν. Ἄλλως οἱ φυγάδες ἐσκέπτοντο, δυσκόλως ἀποκρούουσι τὰς ὁδηγίας τῶν ἀνακλητῶν τῶν, καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἀποστέλλουσι πενταμελῆ ἐπιτροπὴν, προσκαλοῦντες αὐτοὺς εἰς τὴν πατρίδα. Ἄλλ' ὁ Βούλγαρης ἔχει θετικὰς πληροφορίας περὶ τῶν διατρεξάντων ἐν Ὑδρᾷ, ἔμαθε τὰς μεταβολὰς, καὶ τὴν διδομένην αὐτῷ θέσιν τοῦ ὀργάνου καὶ ἀπεφάσισε. Συμβουλευεὶ ὁμως τὴν ἐπιτροπὴν νὰ φέρωνται μὲ φρόνησιν, καὶ τὴν ἀποπέμπει δακρύων καὶ ἐλεεινολογῶν τὴν πατρίδα τοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ.

Ἀναφορά κατὰ τοῦ Βούλγαρη. Ἐκστρατεία Τουρ-
καλβαρῶν κατὰ τῆς Ὑδρας. Πατριωτισμὸς τοῦ
Βούλγαρη. Ὁ Μικούλης ἐπαρυστατεῖ τὸν λαόν
κατὰ τῶν Προκρίτων. Φυγὴ τῶν Ῥωσι-
ζόντων Προκρίτων.

Οὕτω τὸ Ῥωσικὸν κόμμα κατέλαβε τὰς ἡνίας
τῆς Κυβερνήσεως ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Βρετοῦ, ἀ-
ξιοματικῷ Ῥώσσου, ἀπεσταλμένου ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ
τοῦ Σενιάβιν. Ἀλλ' ὅπωςδὴποτε κευφία τις ὑπόνοια
κατεῖχε πάντοτε τοὺς Προκρίτους διὰ τὸ μέλλον, καὶ
θέλοντες νὰ δικαιολογήσωσι τὴν διαγωγὴν τῶν ἀπέ-
ναντι τῆς Πύλης, ἥτις φυσικῶς τῷ λόγῳ ἤθελε θεω-
ρήσει, ὡς πρὸς τὰ ἐφαρμοστέα μέτρα, σπουδαιο-
τάτην τὴν πράξιν τῆς ναυτικωτέρας τῶν νήσων τοῦ
Αἰγαίου καὶ διατηρήσει σφοδρὰν κατὰ τῶν αὐτουρ-
γῶν μνησικαλίαν, ἀποστέλλουσι πρὸς τὸν Σεϊδαλή
Πασᾶν, τὸν τε Ναυαρχον τῆς Τουρκίας, ἀναφορὰν
ὑπογεγραμμένην διὰ τῆς βίας καὶ τῆς ἀπάτης ὑπὸ
τῶν πλείστων πολιτῶν, δι' ἧς ἀπέδιδον τὴν αἰτίαν
εἰς τὴν τυραννικὴν καὶ ἀσύνητον διοίκησιν τοῦ Βούλ-
γαρη.

Ὁ Καπετὰν Πασᾶς, λαβὼν τὴν ἀναφορὰν πρὸς
τοῦ πλοιάρχου τῆς Τουρκικῆς Ναυαρχίδος Ἰω. Κα-
ραντάνη, ὅστις ὦν ἐν Ὑδρᾷ πρὸς συλλογὴν τῶν
στρατευσίμων (Σεφερλίδων) κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας
ἐπεφορτίσθη πρὸς τοῦτο, καὶ περιπλέον νὰ δικαιο-
λογήσῃ καὶ ὁ ἴδιος προφορικῶς τὸ κίνημά των εἰς
τὸν Καπετὰν Πασᾶν, πλὴν τὴν ἀπέρριψεν ἀγανα-
κτῶν, διότι ἐγνώριζε κάλλιστα τὴν ἀποστασίαν των.